

**לקוטי מוהר"ן תנינא ד' - "ואת העורבים ציויתי לכלכלך"
לשבר את האכזריות להופכו לרחמנות**

וביום הבמורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבעתיכם, מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו (במדבר כ"ח):

[א] **"ואת העורבים ציויתי לכלכלך"** (מלכים - א י"ז) זה בחינת צדקה. כי בתחלה כשמתחילין להתנדב לצדקה, אזי צריכין לשבר את האכזריות שלו להפכו לרחמנות, וזהו עקר עבודת הצדקה. כי מי שהוא רחמן בטבעו ונותן צדקה מחמת רחמנות שבטבעו, אין זה עבודה, כי יש גם כמה חיות שהם רחמנים בטבעם, רק עקר העבודה לשבר האכזריות להפכו לרחמנות. וזה בחינת: **"ואת העורבים ציויתי לכלכלך"** כי העורב הוא בטבעו אכזרי, ונתהפך לרחמנות לכלכל את אליהו. כמו - כן צריכין בצדקה כפי"ל. וכל הנדיבי לב, כל מי שהוא נדבן, צריך לילך ולעבר בתחלה דרך בחינה זו, בחינת: **"ואת העורבים"** הנ"ל. דהינו שבתחלה צריכים לשבר האכזריות שלהם, מה שיש להם אכזריות בתחלה, להפכו לרחמנות, להתנדב לצדקה כפי"ל:

[ב] ובחינה זו, דהינו התחלת הצדקה היא קשה וכבדה מאד. כי כל העבודות וכל התשובות, כל מה שרוצין לעשות אינה עבדא בעבודת השם, כמה קלין של אוי ואבוי וכמה גניחות וכמה כפילות וכמה הטיות (הינו תנועות משנות שעושין יראי ה' בעבודתם) צריכין לעשות קדם שעושין אינה עבדא. ועקר בהתחלה, שאז קשה מאד, כי כל התחלות קשות (מכילתא פרשת יתרו, והובא בפירש"י שם), וצריכין כמה קלין וכמה גניחות וכו' קדם שמתחילין אינהו התחלה. וגם אחר כך לאחר ההתחלה גם כן אינו בא בנקל עבודת השם, וצריכין כמה גיעות וכמה תנועות כפי"ל קדם שאזכין לעשות אינה עבדא, שיהיה לה הדור. אך ההתחלה קשה מאד כפי"ל, כי עקר תולדותיהן של צדיקים מעשים טובים, (תנחומא פרשת נח והובא בפירש"י שם) נמצא שהמצוות ומעשים טובים וכל עבודת השם הם בחינת הולדה, וקדם ההולדה כמה קלין וכמה חבליים וצירים יש להיולדת קדם שמוולדת ההולדה, ובפרט מבכירה, דהינו הולדה ראשונה של אשה, שאז קשה עליה מאד, כמו שכתוב (ירמיה ד): **"צרה כמבכירה"**, שזה בחינת ההתחלה, בחינת: **"כל התחלות קשות"** כפי"ל:

וצדקה היא תמיד התחלה בבחינת (דברים ט"ו): **"פתוח תפתח"** שאפלו כשיש פתח והתחלה הצדקה היא פותחת יותר ויותר ומרחבת הפתח יותר, כי כל דבר ודבר מעבודת השם, כשרוצין לכנס באותו הדרך ואותו העבודה, צריכין לפתח שם פתח לכנס באותו הדרך, וזה בחינת: **"כל התחלות קשות"**, מחמת שבהתחלה צריכין לשבר ולפתח פתח מחדש, על - כן קשה מאד. וסגלת כח הצדקה להרחיב ולפתח הפתח יותר ויותר, שכשעושין אינהו פתח באינה עבודה ונותנין צדקה, אזי הצדקה פותחת ומרחבת הפתח יותר ויותר, כי צדקה היא ההתחלה של כל ההתחלות, כי היא פותחת ומרחבת כל הפתחים כפי"ל. וגם בצדקה עצמה יש התחלה, דהינו כשמתחילין לתן צדקה, שזה בחינת: **"ואת העורבים ציויתי"** כפי"ל, ועל כן התחלת הצדקה היא קשה וכבדה מאד, כי היא בחינת התחלה של כל ההתחלות כפי"ל:

[ה] ועקר היראה נעשה על - ידי **התגלות הרצון**, בבחינת: **"רצון יראיו נעשה"** (תהלים קמ"ה), שעל ידי התגלות הרצון נעשה יראה, הינו על - ידי שנתגלה שהכל מתנהג ברצונו יתברך, כי הוא יתברך ברא הכל ברצונו בלי שום חיוב כלל, ומחיה ומקים הכל ברצונו יתברך, ואין שום חיוב הטבעי כלל, על - ידי - זה נעשה יראה, כי אזי יש שכר וענש, ושיך להתירא מפניו יתברך, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ד): **"יירא יעקב מאד אמר: שמה יגרם החטא"**; אבל כשאין נתגלה הרצון וסוברים שיש **חיוב הטבע**, חס ושלום, וכאלו מתנהג הכל על - פי הטבע, חס ושלום, אין שיך יראה כלל, כי אין שכר וענש כלל, חס ושלום, מאחר שהכל מתנהג רק כפי חיוב הטבע, חס ושלום. נמצא שעקר היראה על - ידי התגלות הרצון:

[ו] **והתגלות הרצון הוא על - ידי ימים טובים**, כי כל אחד מהימים טובים מכריז וקורא ומגלה את הרצון, שהכל מתנהג רק על פי רצונו בלבד, בבחינת (ויקרא כ"ג):

"מקרא קדש", שהיום טוב קדש קורא ומכריז את הרצון כפי"ל, כי בכל יום טוב ויום טוב עשה השם יתברך עמנו אותות ונראות, שהם הפך הטבע, שעל ידי זה נתגלה הרצון, שהכל ברצונו, ואין שום חיוב הטבע כלל. בפסח יציאת מצרים, שהוציאנו ממצרים באותות ונראות. בשבועות מתן תורה, שנתן לנו התורה באותות ונראות. בסוכות הקף ענני כבוד. ועל כן כל יום טוב ויום טוב מכריז וקורא את הרצון בבחינת מקרא קדש כפי"ל. ועל כן הימים טובים נקראים רגל, שהיא בחינת יראה כפי"ל. כי על - ידי יום טוב, שהוא התגלות הרצון, על - ידי - זה נעשה יראה כפי"ל:

אך לא תמיד שומעין את קול הקריאה של יום טוב, שמגלה את הרצון בנ"ל, וזה נכר בשמחת יום טוב, כי כל אחד לפי מה שמרגיש ושומע את קול הקריאה של יום טוב, שמכריז וקורא את הרצון, כמו - כן יש לו שמחת יום טוב, כי כשנתגלה הרצון, שהכל ברצונו יתברך, אזי יודעים, שכל השעבודים והגלות וכל ההכבדות של העכו"ם, שהם מכבידים עלינו על כלם ינקם בהם הוא יתברך ויגאלינו מידם. אבל כשסוברים, חס ושלום, שהכל על פי חיוב הטבע, אין ש"ך נקמה בהם, מאחר שהכל מתנהג רק על פי סדר הטבע, חס ושלום. וזה בחינת (תהלים נ"ח): "ישמח צדיק כי חנה נקם, פעמיו ירחץ בדם הרשע". פעמיו דיקא. הינו על - ידי "ש"ש פעמים בשנה" (דברים ט"ז), שהם הימים טובים שעל ידם נתגלה הרצון, על - ידי - זה: "ישמח צדיק כי חנה נקם וכי בנ"ל, וכמו שכתוב (שם): "ויאמר אדם אך פרי לצדיק, אך יש אלקים שפטים בארץ". דהינו, שנתגלה שיש אלקים שופט ברצונו, ויש פרי לצדיק ובהם ינקם, ועל - ידי - זה: "ישמח צדיק". וזה בחינת שמחת יום טוב, על - ידי התגלות הרצון שנתגלה ביום טוב על - ידי קול הקריאה, שהיום טוב מכריז וקורא את הרצון בנ"ל, אך לא כל אחד ואחד שומע קול הקריאה הנ"ל של יום טוב, כי יש חיות רעות דורסים וטורפים, והם חכמי הטבע, שמראין בחכמתם המטעית שהכל על פי הטבע, וכאלו אין שום רצון, חס ושלום, ואפלו האותות נוראות שעשה עמנו השם יתברך, משימים הכל בתוך דרך הטבע. והחמים הללו הם בחינת חיות רעות, והם דורסים וטורפים רבים מבני עמנו, שטועים גם כן אחריהם וסוברים כמותם, כאלו הכל על פי חיוב הטבע, חס ושלום, וכשהם מתגברים, אזי קול שאגתם עולה ומתגבר על קול הקריאה של יום טוב, שקורא את הרצון, ואזי נשבת שמחת יום טוב, חס ושלום, כי עקר שמחת יום טוב על - ידי התגלות הרצון בנ"ל. וזה בחינת (שם ע"ד): שאגו צררין בקרב מועדך, שמו אותם אתות ששאגת הצוררים, דהינו קול החיות רעות, שהם חכמי הטבע, נכנס בקרב המועדים ממש, הינו בתוך קול הקריאה של יום טוב, שמכריז וקורא את הרצון בנ"ל, ושאגת הצוררים נכנס בתוכם ממש, ושואגים בקולם, שהכל רק על פי חיוב הטבע, חס ושלום, כפי סדר אותות השמים. וזה: שמו אותם אתות שמשימים אותות לאותות, שאומרים שהכל רק על פי אותות השמים כפי חיוב הטבע, חס ושלום:

[ז] והכנעתם של אלו החיות רעות, חכמי הטבע, הוא על - ידי חכם גדול שבקדשה, שיכול לקשר כל הרצונות בשרש הרצון, ששם הוא בחינת הסתלקות מ'שה, בידוע (זהר פרשת יתרו פי"ח):

ועין זהר נט"א קכ"ט). והוא בחינת מצח הרצון, בחינת (שמות כ"ח): "והיה על מצחו לרצון". וצריך לקשר כל הרצונות שיש בעולם לשרש הרצון, ועל - ידי - זה הוא מתגבר ומכניע וסותר דעות חכמי הטבע, שכופרים ברצון:

אך בנגד זה יש בחינת מצח הנחש, שהוא שרש חכמת הטבע, כי כל דבר יש לו שרש, ושרש חכמת הטבע הוא בחינת מצח הנחש, בחינת (שמואל א' י"ז): "ומצחת נח ש"ת על רגליו", הנאמר בגלית, הינו בחינת מצח הנחש הנ"ל, כי גלית היה כופר והיה רוצה להראות, שכל הסבות הכל על פי הטבע, חס ושלום, שזה בחינת מצח הנחש בנ"ל, וזהו: "רגליו", בחינת סבות, כמו שכתוב (בראשית ל): "ויברך ה' אותך לרגליו" בסבותי, כי כן הוא הפרוש שם, שיעקב אמר ללבו, שהשם יתברך היה מסבב אליו הברכה על ידו ובסבתו. נמצא שרגל הוא בחינת סבות. רק שיעקב תלה כל הסבות בהשם יתברך בנ"ל, וגלית היה תולה כל הסבות שלו במצח הנחש, דהינו בחיוב הטבע, וזהו: "ומצחת נח ש"ת על רגליו" בנ"ל:

ולפעמים מתגבר בחינת מצח הנחש בפעל, דהינו על - ידי איש פרטי, שיונק חכמתו ממצח הנחש, שהוא שרש חכמת הטבע, והוא מראה בחכמתו, שהכל על פי הטבע, חס ושלום. ויש שנכנס בחינת מצח הנחש, שרש חכמת הטבע, בתוך החכם שבקדשה, וחכמה זו של מצח הנחש מתחלת לנכנס עמו מעיון לעיון, עד שנכנס בעיון דק מאד, עד שרוצה להטיל פגם, חס ושלום, בשרש הרצון ולכפור שם, חס ושלום, כאלו אין רצון כלל, חס ושלום:

[יב]... וְזֶה פְּרוּשׁ: וּבַיּוֹם הַבְּכוּרִים זֶה בְּחִינַת הַתְּחִלָּה, בְּחִינַת צְרָה כַּמְבַכֵּירָה. וְאִיזְהוּ הַתְּחִלָּה, בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַה' הַיְנוּ הַתְּחִלַּת הַצְּדָקָה, כְּשֶׁמִּתְחִילִין מִחֲדָשׁ לַתּוֹן צְדָקָה. וְזֶה בְּחִינַת מִנְחַת חֲדָשָׁה, בְּחִינַת צְדָקָה חֲדָשָׁה, בְּחִינַת הַתְּחִלַּת הַצְּדָקָה. כִּי מִנְחַת בְּחִינַת צְדָקָה, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: "מִגִּישֵׁי מִנְחָה בְּצְדָקָה". וְעַל - יְדֵי הַצְּדָקָה נִתְתַּקֵּן בְּחִינַת זָקוֹן כְּנִי"ל, וְזֶהוּ: בְּשִׁבְעַתֵּיכֶם זֶה בְּחִינַת זָקוֹן, כִּי בְּסִינֵי נְדָמָה לָהֶם כְּזָקוֹן (כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י בְּפָרָשַׁת אֲנָכִי), כִּי עַל - יְדֵי בְּחִינַת מִנְחַת חֲדָשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּחִלַּת הַצְּדָקָה נִתְתַּקֵּן בְּחִינַת זָקוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבוּעוֹת כְּנִי"ל, וְאִזְי נִתְבַטֵּל יְנִיקָתוֹ שֶׁל מִצַּח הַנְּחָשׁ, שְׁיוֹנֵק מִזְקֵנֵי הַדּוֹר, שְׂאִינָם כְּתַקּוּנוֹ כְּנִי"ל, וְנִשְׁמַע קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב, שְׁמַגְלָה אֶת הַרְצוֹן כְּנִי"ל. וְזֶהוּ: מִקְרָא קִדְשׁ יִהְיֶה לָכֶם הַיְנוּ קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב שֶׁהוּא הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן, שְׁזָה בְּחִינַת: "מִקְרָא קִדְשׁ" כְּנִי"ל, שֶׁהוּא נִשְׁמַע עִתָּה עַל - יְדֵי הַצְּדָקָה, שֶׁמְכַנִּיעַ אֶת מִצַּח הַנְּחָשׁ, חֲכַמַת הַטְּבַע, כְּנִי"ל. וְאִזְי עַל - יְדֵי הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן, כֹּל מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ כִּי עַל - יְדֵי הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן נַעֲשֶׂה יִרְאָה, וְעַל - יְדֵי יִרְאָה נִשְׁפַּע חֶסֶד, וְאִזְי אֵין צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְלֹאכָה, כִּי נִתְקַיֵּם הָעוֹלָם בְּחֶסֶד, בְּבְחִינַת: "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה", וְאִזְי: "וְעַמְדוֹ זָרִים וְרַעוּ צְאוּנְכֶם" וְכוּ', "וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי ה' תִּקְרְאוּ", כְּנִי"ל. וְזֶהוּ:

כֹּל מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ כִּי אֵין צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְלֹאכָה וְשׁוּם עֵסֶק, כִּי נִתְקַיֵּם הָעוֹלָם בְּחֶסֶד, בְּחִינַת: "וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי ה' תִּקְרְאוּ", כְּנִי"ל:

יֵשׁ חֲלוּק בֵּין חַיִּיּוֹת רְעוּת וּבֵין הַמִּצַּח הַנְּחָשׁ, כִּי חֲכָמֵי הַטְּבַע שֶׁהֵם בְּחִינַת חַיִּיּוֹת רְעוּת הֵם הַחֲכָמִים שְׂאוֹחִזִים בְּחֲכַמַת הַטְּבַע לַהֲנַאֲתָם, כִּי יֵשׁ לָהֶם הַנְּאָה מְזָה, כְּדִי לַחֲזִיק דַּעַת וְשִׁקֵּר שְׁלֵהֶם וְכִיּוֹצֵא. אָבֵל הַחֲכָם שֶׁהוּא בְּבְחִינַת מִצַּח הַנְּחָשׁ, הוּא רָשָׁע וְכוֹפֵר בְּלֵי שׁוּם הַנְּאָה, שְׂאִין לוֹ שׁוּם הַנְּאָה מִחֲכַמְתּוֹ, רַק הוּא (כְּמוֹ רָשָׁע יִרְא, שֶׁהוּא) רָשָׁע וְכוֹפֵר בְּלֵי שׁוּם הַנְּאָה כְּנִי"ל:

כֹּלל הַמְּאָמֵר כֹּלּוֹ אֶחָד וְכֹלּוֹ קֶשׁוֹר זֶה בְּזָה, שֶׁהַצְּדָקָה הִיא קֶשֶׁה מְאֹד בְּהַתְּחִלָּה, אָבֵל הַתּוֹעֵלֶת שֶׁל הַצְּדָקָה גְּדוֹל מְאֹד, כִּי עַל - יְדֵי הַצְּדָקָה אֵין צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְלֹאכָה וְעֵסֶק, כִּי נִתְקַיֵּם הָעוֹלָם בְּחֶסֶד, כִּי עַל - יְדֵי הַצְּדָקָה מוֹצִיאִין יְנִיקַת מִצַּח הַנְּחָשׁ, שְׁיוֹנֵק מִזְקֵנֵי הַדּוֹר, וְאִזְי נִשְׁמַע קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב, שְׁמַגְלָה אֶת הַרְצוֹן, וְאִזְי נִתְגַּלָּה יִרְאָה, כִּי עֶקֶר הַיִּרְאָה עַל - יְדֵי הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן, וְעַל יְדֵי הַיִּרְאָה נַעֲשֶׂה כְּלִי וְצִנּוֹר לְקַבֵּל עַל יְדוֹ הַשְּׁפָעַת הַחֶסֶד, כִּי בְּלֹא הַכְּלִי וְהַצִּנּוֹר אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַחֶסֶד, רַק עַל - יְדֵי הַיִּרְאָה שֶׁהוּא צִנּוֹר וְכְלִי, עַל יְדֵהּ מְקַבְּלִין אֶת הַחֶסֶד, וְאִזְי מִתְקַיֵּם הָעוֹלָם בְּחֶסֶד, וְאִזְי אֵין צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְלֹאכָה, כִּי נִתְקַיֵּם: "וְעַמְדוֹ זָרִים וְרַעוּ צְאוּנְכֶם" וְכוּ' כְּנִי"ל: